

בש"פ 3878/23 - יצחק טובי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 3878/23

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

המבקש: יצחק טובי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט
המחוזי בירושלים מיום 9.5.2023 בעמ"ת
33134-04-23 שניתנה על-ידי כבוד השופט א' גורדון

בשם המבקש: עו"ד מיכאל עירוני

בשם המשיבה: עו"ד אורי קרויטנר, עו"ד ערן זלר

החלטה

1. בפני בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 9.5.2023 (עמ"ת 33134-04-23, השופט א' גורדון). בית המשפט המחוזי דחה ערר שהגיש המבקש על החלטתו של בית משפט השלום בירושלים מיום 8.4.2023 (מ"ת 44805-08-22, השופט ח' פס).

2. ביום 21.8.2022 הוגש לבית משפט השלום כתב אישום נגד המבקש אשר תוקן בהמשך ביום 26.1.2023. כתב האישום המתוקן מייחס למבקש שורה ארוכה של עבירות שעניינן השגתם של סכומי כסף ורכוש במרמה: 60 עבירות של התחזות כאדם אחר בכוונה להונות לפי סעיף 441 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק או חוק העונשין); 29 עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 לחוק; 112 עבירות של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 לחוק; 112 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק; וחמש עבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 25 ו-415 לחוק. על פי

המתואר בכתב האישום המתוקן, העבירות בוצעו כלפי כ-120 נפגעי עבירה שונים ונסבו על סכומי כסף ורכוש בשווי כולל של כ-830,000 שקלים.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים. בבקשה הציגה המדינה שורה ארוכה של ראיות לכאורה המבססות, לטענתה, את המתואר בכתב האישום, וכן עמדה על עברו הפלילי של המבקש, הכולל מספר הרשעות בין השנים 2000-2015. המדינה טענה כי קמה בעניינו של המבקש עילת מעצר סטטוטורית של מסוכנות, המתעצמת נוכח עברו הפלילי והמסוכנות הטבועה בהישנותן של עבירות מרמה ורכוש רחבות היקף. המדינה הוסיפה וטענה כי אין מקום לאפשר למבקש לשהות בחלופת מעצר, שכן אין בכך כדי לאיין את מסוכנותו. בהקשר זה, המדינה הזכירה כי בעבר הוסיף המבקש לבצע עבירות מהסוג שעליו נחקר זמן קצר לאחר ששוחרר ממעצר בית.

4. ביום 6.9.2022 התקיים דיון בבקשה, ובמהלכו הסכים המבקש לקיומן של ראיות לכאורה, כמו גם של עילת מעצר כנגדו. בהתאם, עיקר הדיון התמקד בבקשתו של המבקש כי בית משפט השלום יורה על עריכת תסקיר בעניינו, כדי שיוכל לפנות לטיפול. בהקשר זה הדגיש המבקש את נסיבות חייו המורכבות, ובכלל זה את העובדה שבתו חולה בלוקמיה. בתום הדיון הורה בית משפט השלום על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש ועד אז הורה על מעצרו עד להחלטה אחרת.

5. תסקיר כאמור הוגש לבית משפט השלום ביום 27.11.2022. בעיקרו של דבר, שירות המבחן המליץ שלא לשחרר את המבקש ממעצרו, ואף לא להעבירו לחלופת מעצר במסגרת טיפולית, בציינו, בין היתר, את דפוסי ההתנהגות ואת קווי האישיות הבעייתיים של המבקש וכן את ההתרשמות כי המוטיבציה שהביע לקבלת טיפול אינה כנה לגמרי.

6. ביום 6.12.2022 עדכן בא-כוח המבקש על כך שפנה לקבלת חוות דעת פרטית לעניין התאמתו של המבקש לטיפול, וזו הוגשה ביום 23.2.2023. עורכת חוות הדעת, ד"ר גילי תמיר, המליצה על העברתו של המבקש לחלופת מעצר טיפולית, וציינה כי להתרשמותה סיכויי הצלחתו של טיפול מסוג זה גבוהים, וכי הסיכון שהמבקש יבצע עבירות במסגרת של קהילה טיפולית נמוך. בהמשך לכך, בית משפט השלום אישר למבקש, מבלי לנקוט כל עמדה לגוף הדברים, להתראיין לצורך קבלה לקהילה הטיפולית "הדרך" המתמחה בטיפול במכורים להימורים (להלן: קהילת "הדרך").

7. על רקע זה, ביום 3.4.2023 נערך דיון בבית משפט השלום באפשרות העברתו של המבקש לחלופת מעצר בקהילת "הדרך", ובו השתתפה גם ד"ר תמיר. ביום 8.4.2023, בהחלטה שהולידה את ההליך הנוכחי, קבע בית משפט השלום כי אין מקום להיעתר לבקשה. בהגיעו למסקנה זו עמד בית משפט השלום, בין היתר, על כך שהמסוכנות הנשקפת מהמבקש גבוהה ביותר, וכן ציין כי בנסיבות העניין האיזון בין האינטרס של בטחון הציבור לבין האינטרס הפרטי של המבקש מחייב את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריח. בית משפט השלום הדגיש בדבריו את הישנות מעשיו של המבקש, לרבות לאחר שנחקר במשטרה, וכן את המלצותיו השליליות של תסקיר שירות המבחן. בית משפט השלום הוסיף וסמך את החלטתו על הלכת סויסה (בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה, פ"דסד(3) 101 (2011)), בכל הנוגע למשקל שיש לתת להליכי טיפול ושיקום במסגרת הליכי מעצר.

8. המבקש הגיש ערר על החלטה זו, ובו טען כי שגה בית משפט השלום בכך שקבע כי מסוכנותו והקושי לתת בו אמון מצדיקים את מניעת השתלבותו בקהילת "הדרך". בתמצית, המבקש טען כי בית משפט השלום לא ייחס את המשקל הראוי לחוות הדעת הפרטית שהוגשה, במיוחד בהתחשב בכך שהתסקיר שהוגש בעניינו לא היה מעמיק, וכן לא התחשב במידה מספקת בנסיבותיו האישיות הפרטיקולריות. המבקש הפנה למספר הליכים שבהם בתי משפט הפנו עצורים לחלופת מעצר בקהילת "הדרך", בניגוד להמלצות תסקירי המבחן בעניינם.
9. כפי שכבר צוין, בית המשפט המחוזי דחה את הערר, בקבעו כי קיים סיכון של ממש כי המבקש ישוב על מעשיו אילו ישוחרר ממעצר. בית המשפט המחוזי הוסיף והדגיש כי בנסיבות העניין אין מקום לחרוג מהכלל לפיו בית המשפט לא יסטה מהמלצה "שלילית" של שירות המבחן.
10. בקשת רשות הערר שבפני מכוונת כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. זו חוזרת על הבקשה לאפשר למבקש להשתלב בקהילת "הדרך". לחלופין, עותר המבקש להורות על עריכת תסקיר משלים בעניינו. בהקשר זה, המבקש מדגיש, בין היתר, את דלותו של תסקיר המבחן שנערך בעניינו בהשוואה לחוות הדעת הפרטית שהגיש. בנוסף, המבקש מטעים כי בניגוד למסקנותיהן של הערכאות הקודמות, הישנות מעשיו מעידה דווקא על עוצמת התמכרותו ועל הצורך שלו בטיפול. לטענת המבקש, עניינו מעלה חשש לעיוות דין, ואף מעלה לדיון שאלה עקרונית הנוגעת ליחס בין תסקירי שירות מבחן לבין חוות דעת פרטיות.
11. עם הגשת הבקשה הוריתי על הגשת תגובת המדינה לה, וזו הוגשה ביום 29.5.2023. בתמצית, המדינה טוענת כי אין מקום להתערב בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות, ואף לא להורות על עריכת תסקיר משלים, משום שהבקשה אינה עומדת באמת המידה הדרושה לקבלה של בקשת רשות לערור מן הסוג דנן ב"גלגול שלישי". גם לגופם של דברים, המדינה דוחה את טענותיו של המבקש, ומוסיפה כי נוכח העומס המוטל על שירות המבחן יש להורות על עריכת תסקיר משלים רק במקרים חריגים, שהמקרה דנן אינו נמנה עמם.
12. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים על נספחיהן, כמו גם בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. בנסיבות העניין, לא התרשמתי כי הבקשה מעוררת שאלה עקרונית, ואף לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין. לפיכך, הבקשה אינה עומדת באמת המידה המצמצמת בדיני המעצרים המצדיקה דיון ב"גלגול שלישי" (ראו: בש"פ 3084/22 יהולהנ' מדינת ישראל, פסקה 9 (19.5.2022); בש"פ 1160/23 שושנינ' מדינת ישראל, פסקה 8 (15.3.2023)). הערכאות הקודמות התייחסו לכלל השיקולים הרלוונטיים ולא מצאתי שנפל כל פגם בהכרעותיהן. בשולי הדברים אוסיף כי לא נעלמו מעיניי הקשיים המשפחתיים והאישיים עמן מתמודד המבקש. יש לקוות כי בהמשך ימצא האפיק שדרכו יוכל להשתלב בטיפול, בנסיבות המתאימות לכך.
13. סוף דבר: הבקשה לרשות ערר נדחית.

ניתנה היום, ט"ז בסיון התשפ"ג (5.6.2023).

ש ו פ ט ת

עמוד 3

